

Kunst avalikku ruumi

Tänaseks on kultuuriministeeriumis teist korda kogunenud väga väärakas Eesti kunsti ja arhitektuuri tippeksperdist koosnev töörühm, kes arutab ja otsib parimat lahendust nn protsendiseaduse elluviimiseks. Nimelt soovitakse realiseerida valitsuse tegevusprogrammist tulenevat ideed, et kui ehitatakse mõni avalik hoone, siis teatud protsendi eest ehitusfinantseeringu maksumusest tellitakse keskkonda ka kunstiteoseid.

Avaliku ruumi ja ehitatud keskkonna esteetiline rikastamine ning harmoonilise elukeskkonna loomine on eesmärk, mille poole püüdlemise üle ei vaidle ilmselt keegi. Eesti majandusarengu edu on võimaldanud ehitada ja renoveerida hulgaliselt avalikke hooned: koole, raamatukogusid, haiglaid ja palju muid hooned. Tihtilugu need on küll viisakad "euroremondi" näidised, aga vajaka jääb lennukaid ideid ja lahendusi nii hoonete sisekujunduses kui ka välisilmes.

Protsendiseaduse või samaste programmide praktika on laialt levinud paljudes Euroopa riikides ja mujal maailmas. Kui varasematel sajanditel kunsti ja arhitektuuri ühendati suures osas tänu kunstimäestusele, siis viimasel paarikümnel aastal on järjest enam võetud kasutusele protsendiseaduse põhimõtteid, mille puhul kunsti kasutamine avalikus ruumis on tagatud valitsuse või omavalitsuse kehtestatud regulatsioonidega.

Suur töö ideest lõpplahenduseni seisab veel ees. Nagu ka elav diskussioon nii poliit- kui ka kultuuriringkondades. Näen protsendiseaduses võimalust kunstivaldkonna ja eelkõige eesti kaasaegse kunsti seninägematu arengule. Nii saame avaliku ruumi rikastamisel uut ja ergutavat võimalust tutvustada meie kunstnike loomingut ning esitada loomeinimestele uue väljakutse.

Kunst peab näitusesaalidest rohkem välja pääsema ja võiks olla avalikus ruumis huvilistele nautimiseks.

Laine Jänes, kultuuriminister

Aktuaalne

Lk 2 Eesti majandus edeneb rahulikult ja jõudsalt

Persoon

Lk 3 Kalle Palling seisab noorte huvide eest

Parlamendis

Lk 4 Tulumaks jääb Eesti konkurentsieeliseks

Huvitavat lugemist

Lk 6 Jalgrattaga Jõelähtmele

Peaminister Andrus Ansip pensionäridega kohtumas.

Elu paraneb kõigil

Peaminister Andrus Ansipi kinnitusele on valitsusliidu üheks peamiseks eesmärgiks saavutada Eesti rahvastiku positiivne iive. Seda sündimuse kasvu, keskmise eluea pikendamise ja elukvaliteedi tõstmise teel.

Vanemahüvitise nelja aastaga tagamine siseseadmine, selle kestvuse pikendamine lapse 1,5 aastaseks saamiseni ning kehavälise viljastamise toetamine loovad turvatunde, et peredesse sündiniks üha rohkem lapsi.

Lapsed on meie tulevik; vanavanemad järjepidevuse, traditsioonide ja tarkuse kandjad. Nii tänaste kui homsete eakate kindlustunnet tõs-

tab sel aastal uuenenud pensionisüsteem ning pensionide tõus. Ametisoleva Riigikogu koosseisu esimene eelnõu tõstis pensioni baasosa möödunud aasta 1. juulist erakorraliselt 250 krooni võrra ning sügisel sai seaduseks pensionide rehkendamise uus valem, mille järgi kasvab pension igal aastal just nii palju kui maksimaalselt võimalik.

Raha pole peamine

Käesoleva aasta 1. aprillist tõusid pensionid keskmiselt 21,6% (eelmise aasta samal ajal 12,2%) ja vaatamata sellele aasta suhteliselt kõrgetele inflatsiooninumbritele, peaks pensionitõusu läbi pensionäride reaalse ostujõud suurenema 14%.

Ja kuigi raha on oluline, pole see peamine. "Jõukus on vahend, mis võimaldab elukvaliteeti tõsta ja seeläbi keskmist eluiga pikendada. Re-

Oluline teada!

Esimesest aprillist tõusis Eestis pension keskmiselt 21,6 protsenti. Keskmine pension tõusis ligi 800 krooni võrra, ulatudes nüüd 4560 kroonini. Enne käesoleva aasta esimese aprilli pensionide indekseerimist oli see 3769 krooni. Eesti keskmine pensionistaaž on 44 aastat.

formierakond on alati leidnud, et parim sotsiaalpoliitika on tugev majanduspoliitika," ütles peaminister Andrus Ansip.

Eakad saavad edust osa

Meil on läinud hästi – keskmine palk tõusis möödunud aastal 20%, ka sotsiaalmaksu laekus võrreldes 2006. aastaga 25% rohkem. Andrus Ansipi kinnitusele sai sellest edust teenitult

Kommentaari

Maia Kull, pensionär Sauel

"Muidugi on hea meel, et pension tõusis ja see tõus oli tuntav. Loodan, et realiseerub ka Reformierakonna valimislubadus kasvatada pensionid nelja aastaga kahekordseks. Olen hoolimata pensionieast aktiivne tööinimene ja korraldan Kaagu Reiside turismifirmas reise Setomaale, Haanjamaale ja Viljandimaale."

osa ka meie vanem põlvkond, kellel polnud võimalik aktiivse töölkäimise ajal jõukust koguda. Nimetagem seda kas või võla lunastamiseks, sest tänu tänastele eakatele saame meie vabas ja turumajanduslikus Eestis elada ja töötada.

Juhtkiri

Hoolida oma riigist

Demokraatliku riigi üheks tunnuseks on vabadel valimistel ametisse pandav esinduskogu, kes otsustab, kuidas asjad riigis käivad, milliste reeglite järgis seal elatakse. See kogu võtab vastu seadused, paneb paika valitsuse, otsustab vähemad põhimõttelised otsustamist vajavad küsimused. Et vabas riigis on kodanikud erinevad, saab erinevate ilmavaadete väljendajaks ka parlament. Koos otsustamise vajadus lihviv maha teravad nurgad ning viib enamasti parimate otsustusteni.

Riigikogu vajab muutusi

Kriitikast ei vabasta seda esinduskogu keegi. Pigem vastupidi: vaba kriitika võimulolijate aadressil on demokraatliku riigi üks olulisi alustalasid. Kriitika Eesti Riigikogu aadressil, kus üksikute kiivas tegusid üldistatakse parlamendile tervikuna, on viimaste aastatel olnud moes. Ühiskond näib ootavat jõulist parlamendireformi.

Üks selle reformi võimalik kava pakuti tänava jürikuul välja. Parlamendisaadikute arv võiks väheneda viiendiku võrra (seda soovitas juba Lennart Meri), Riigikogu komisjonide struktuur muutuda, side valijatega muutuda veelgi tihedamaks. Ent reformimisel on piirid. Läti näide, kus seadustamisel on võimalus, et populistliku kampaaniaga võib parlamendi laiali saata, on hoiatav eeskuj, mis võib viia demokraatia kadumiseni.

Eesti Teataja on rõõmuga märganud, et sellel kevadel on Eesti ajalehtede toon muutunud vastutustundlikumaks ja hoolivamaks. Kirumist on vähem, sisukaid arutlusi rohkem. Märkimisväärne on seegi, et ajalehtede internetiküljed on ise hakanud piirama anonüümsete öelutsevate kommentaaride levikut.

Loodus prügivabaks

Sellel kevadel saab teoks märkimisväärne kodanikualgatus. 3. mail soovitakse kokku korjata kõik see prügi, mis aastatega metsa alla ja mujalegi avalikku ruumi laiali tassitud on. Usutavasti saab siit alguse laiem suhtumise muutumine. Oleme uhked oma riigi üle, ei lagasta seda ning ei salli, kui lagastatakse. Märkimisväärne on prügikoristuspäev veel seepärast, et mõte Eesti puhtaks teha sündis mitte valitsuse korraldusega, vaid aktiivsete inimeste ettevõtlikkuse tulemusena altpoolt. Kodanikuühiskonnas, kus kõik vastutavad oma tegude eest, on loomulik, et hoolitakse sellest, mis enda ümber toimub, mitte ei otsita vingus näoga süüdlasi.

Majandusest. Ilma paanikata

Andrus Ansip, Eesti Vabariigi peaminister

Rasked ajad majanduses ei pea ilmingimata inimestes paanikat põhjustama.

Præguste eelarve kärpete kontekstis tundub mõistlik keskenduda Eesti majandusolukorrale üldisemalt. Eesti majanduskasvu aeglustumine oli ja on meie avatud majanduse hea tervise huvides mitte ainult kasulik, vaid ka vajalik. Kasvu aeglustumise faasis muutub konkurents tihedamaks, alaneb palgasurve ja paratamatult pingestub ka tööturg. Kuid ka see on pikas perspektiivis tulemuslik, sest muutunud olud sunnivad inimesi lahendusi otsima. Üks lahendustest on kindlasti enesetäiendamine. Hiljuti ilmunud inimarengu aruanne juhhib Eesti puhul väga selgelt tähelepanu sellele, et Eestis ei osale inimesed elukestvas õppes sel määral, nagu ühele innovatiivsele ja edasipürgivale riigile kohane oleks. Meil ei ole võimalik võrrelda oma inimeste osalust ümberõppes näiteks samasuguse näitajaga Rootsis või Taanis, me lihtsalt ei mahu pildile. Elukestvas õppes osalemine ja täiendõpe pole eraldiseisva küsimusena vaadeldavad, vaid kogu ülejäänud institutsionaalne raamistik, sh ka töölepinguseadus peab seda toetama.

Säästmine on võtmesõna

Umbes aasta tagasi olime tunnista-jaiks debattidele, kus kutsuti üles valitsust ja Eesti Panka ülitõsiselt koostama n-ö rahvusliku kriisi programmi, et parandada jooksevkonto defitsiiti, tõkestada odava laenu raha kanaliseerimist põhjendamatusse eratarbimisse, soodustama säästmist ja vältima suurt kulutamist. Tegema mi-

FOTO: PRESSIFOTO

Eesti majanduse arengumootoriks saavad tulevikus eksport ja tootmise arendamine, mitte sisetarbimine.

dagi, et tõkestada ülekuumenenud kinnisvaraturgu. Ka tookord soovitas valitsus võtta asja rahulikult, sest me uskusime Eesti avatud majanduse võimesse kohaneda.

Täna on suur osa Eesti makromajanduslikest näitajatest paremad kui eelmisel aastal, peetagu seda siis liigoptimistlikuks lähenemiseks või mitte. Majanduskasvu tublisti kergitanud kinnisvarasektori maruline areng ei saanud kesta igavesti. Nüüdseks on kinnisvarabuum vaibunud ning sisenõudlus oluliselt vähenenud. See, et majanduskasvu veab laenu rahal põhineva sisetarbimise asemel eksport, sisendab lootust, et meie majandus kohaneb muutunud oludega kiiresti. Optimismi kahandab aga teadmine, et majandus jahtub ka meie põhilistel eksporditurgudel ja see võib omakorda kaasa tuua väiksema nõudluse meie kaupade järele. Paratamatult mõjutab väljastpoolt meie riigi piire toimuv ka meie majandust. Kuid me oleme ikka osa-

nud muutuvaid olusid oma majanduse arendamiseks ära kasutada. Ma usun meie riiki ja meie majandusse. Valitsus ei tohi asuda paniköörde etteotsa.

Probleem oli teada

Nii avalik kui erasektor peavad otsima lahendusi Eesti majandusele hädatarvilikele struktuursetele muutustele. Valitsus ja Riigikogu on asunud eelarveaasta tasakaaluliseks lõpetama

Kuigi Eestis majanduskasv jaheneb, unistab iga Euroopa riigi juht just sellisest majanduskasvust.

miseks kulutusi 3,1 miljardi krooni ulatuses kärpima. Kindlasti on mõistlik külmutada valitsussektori palkafond, mis tähendab seda, et järgnevatel aastatel peaks palkade tõstmise olema võimalik ainult vakantsete

koosseisude koondamise arvelt. Ouline on hoiduda kulude kärpimisel kampaanialikkusest ja kärbe ei tohiks kujuneda 1999. aastaga sarnaselt vaid kosmeetiliseks, mil eelarve aasta lõpetati rekordilise 3,7-protsendilise defitsiidiga. Eelarvekärped peavad soodustama majanduse arengut, mitte selle tulevikku ohtu seadma.

Kokkuvõtvalt – me olime eelmisel aastal väga hästi teadlikud, et Eesti majanduskasv ei saanud jätkuda senise kiirusega ja pidigi aeglustuma – rohkem või vähem piisavas ulatuses sellega arvestati ja 2008. aasta eelarve koostati läbi aegade suurima ülejäägiga. Prognoosid on ikka tõenäosuslikud ning majandusprognooside realiseerumise tõenäosus on väiksem majandustsükli pöörumise aegadel. Majandus jahtub kiiremini, kui ükski 2007. aasta septembris-novembris avaldatud prognoos ette nägi. See eksimine ei ole ei patt ega kuritegu. IET

Selgusid Harjumaa parimad ettevõtjad

27. märtsil Laulasmaa Resort Konverentsikeskuses toimunud üritusel nimetati Harjumaa Aasta Ettevõtja, Aasta Kodanikeühendus, Aasta Toetaja, Aasta Tegu ja Sädeinimene 2007.

Mõte tunnustada parimaid ettevõtjaid on juba pikaaegse traditsiooniga. Üritus võtab läinud aasta ettevõtjate Harjumaal kokku ja tunnustab neid, kes vähemal või rohkemal määral ettevõtetest silma paistsid. Aasta parimate tunnustamisüritus on Harju maavalitsuse, Harju Omavalitsuste Liidu, Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse ning MTÜ Kodukant Harjumaa ühine ettevõtmine. Sel aastal tähistatakse ühtlasi kümne aasta möödumist ühenduse Kodukant Harjumaa moodustamisest.

FOTO: ERAKOGU

Parimatele olid auhinnaks Kanuti Gildi poolt valmistatud meened.

Pidulikku üritust juhtis Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse juhataja Kaupo Reede ning auhinnad võitjatele andis üle Harju maavalitsuse sisejulgeolekunõunik Nikolai Vojeikin.

Parimate tiitlid pälvisid:

③ Aasta Ettevõtja 2007 – AS Raasiku Elekter, eraldi märgiti ettevõtluse all põllumajandustootja, Esko talu peremees Vello Eensalu Saku vallast

③ Aasta Toetaja 2007 – Loksa Laevatehase AS, eritunnustusena märgiti ära MTÜ Saku Lions Klubi

③ Aasta Kodanikeühendus 2007 – Metsanurme külaselts MTÜ Metsanurme

③ Aasta Tegu 2007 – Keila jaamahoonest restaureerimine – eestvedajaks Vambola Kaldre, eraldi tunnustati silmapaistvalt lastesõbralikku tegu – Kiili lasteaia uue hoonest valmistamist

③ Aasta Sädeinimene 2007 – Olvia Laur, Nissi valla Lehetu külaseltsi eestvedaja

Konkurssi "Harjumaa Aasta Ettevõtja" korraldavad Harju Maavalitsus ning Harju Ettevõtlus- ja Arenduskeskus neljandat aastat. Aasta Sädeinimest selgitab Kodukant Harjumaa viiendat aastat. Pärast pidulikku üritust toimus bankett. IET

Kalle Palling seisab noorte huvide eest

Riigikogu noorim liige, 23aastane reformierakondlane Kalle Palling loodab tänu oma noorusele ja aktiivsusele panna ka teisi noori rohkem mõtlema poliitika ja ühiskondlike probleemide peale.

Kas Sinu noorus on Riigikogu töös kuidagimoodi takistuseks saanud?

Takistuseks pole see mulle kindlasti olnud. Tegelikult pole ju vahet, kas oled noorim või vanim liige, tööd tuleb teha ühtemoodi. Siia on mind valitud ellu viima neid lubadusi, mida ma kampaania käigus lubasin, ja siia jõudes tuleb need teoks teha. Riigikogus ei loe vanus ega eluala, millega inimene enne tegelenud on. Riigikogus on igalühel oma valdkond, mida ta paremini tunneb ja mida ta läbi oma lubaduste ka esindab. Noorena ma esindan eelkõige just nooremat valijaskonda, kuna ma tean, et enamus mu valijaid on minuvanused või nooremapoolsed inimesed.

Mis see Sinu mõte on, mida Sa edasi kannad?

Kui ma kampaaniat alustasin, olin 21aastane. Kui nii noorelt minna juba väga suure mõttega, et teen nüüd kõik asjad Eestis ära, siis see ei tundu eriti usutav. Eesmärk oli suhelda noortega ja neile ka individuaalselt tähelepanu pöörata. Ehtasime koos Läänemaal tegutseva Lauri Luigega oma kampaania üles just noortele suunates ja tegime isiklikule kontaktile põhinevat suhtluskampaaniat. Minu mõte on noori informeerida nii Reformierakonna poliitikast kui üldse päevakajalistest teemadest. Üritan noori ärgitada valima ja rohkem neid ümbritsevatest ühiskondlikest asjadest huvi tundma panna.

Kui raske on noorte häält kuulda?

Noorte inimeste häält on kahtepidi raske kuulda. Esiteks tuleb neile selgeks teha, et tuleb valima minna. Teised arvavad, et kuigi ma olen võib-olla nende vanune, mida ma ikka seal ära teen. Ei usuta, et noor midagi Riigikogus ära teeks. Kindlasti on raskem neid valimas käimist hindama panna.

Sinul ja Lauri Luigel on oma blogi, milles te oma tegemisi tutvustate, kui suur on inimeste tagasiside selle kaudu?

Eks ikka omajagu on. Poliitikute blogidega on täpselt nii, et niipalju kui sinna kirjutad, niipalju ka loetakse. Inimesed ikka on huvitatud sellest. Inimesed on harjunud lugema internetist ajalehti ja ka blogisid. Mina olen andnud eelkõige ülevaate oma tegemistest. Pärast valimisi oli inimeste tagasiside loomulikult suurem, kuid ajapikku see natuke vaibub.

FOTO: ERAKOGU

Riigikogu noorim liige Kalle Palling usub, et noortel on kogunud poliitikutega võrdne sõnaõigus.

Kuidas Reformierakonnal Raplas läheb?

Üldiselt läheb minu juhitalv maa- ja metsamajandusorganisatsioonil üsna hästi. Sellel kevadel oleme kaks uut piirkonda loonud ja aasta lõpuks on plaan kõikidesse valdadesse oma piirkonnaorganisatsioon luua. Käime stabiilselt koos ja hoiame ennast kursis maakonnas toimuvaga. Suur osa on ka inimeste teavitamisel enda tegevusest ja piirkonnas toimuvast.

Kuidas tiheda graafiku kõrvalt suudad hobidega tegeleda?

Eks ikka jõuab. Hobid tuleb ka tööga ära siduda. Kui süsteemselt töötada, jätkub aega ka hobide jaoks. Sporti püüan teha igal päeval veidi, et vaim ikka värskes oleks. Talvel sõidan lumelauaga ja suvel surfan. Püüan selleks ikka aega leida. Samuti meeldib mulle motosportiga jõudumööda tegeleda. Aeg-ajalt jõuan ka kooris laulmas käia. **ETI**

Kalle Palling

- Lõpetanud Tartu Ülikooli Türi Kolledži, keskkonnateadus 2003
- Kuulub XI Riigikogu koosseisu
- Reformierakonda kuulub aastast 2005
- 2007–Eesti Reformierakonna noortekogu peasekretär
- Eesti Keskkonnauuringute Keskus, nõukogu liige; Kodanikuhariduse Sihtasutus, nõukogu liige

Lühidalt

Harjumaa veeteid hakkab patrullima uus kaater

AS Baltic Workboats andis Põhja politseiprefektuurile üle uue patrullkaatri "Merelövi", mis võimaldab politseil oluliselt tõhustada veeliikluse järelevalvet.

Uue kaatriga hakkab Põhja prefektuuri veepolitsei üksus tagama avalikku korda ning turvalisust Harjumaa veeteedel ja rannikualal.

Lisaks veeliiklusele, sadamatele ja randadele kontrollitakse veepolitsei operatsioonidel ka väikesaari.

Uus 10,1-meetrine patrullkaater on seni kasutatud väikekaatrist oluliselt ilmastikumõõdukam ning talub kuni 4 meetri kõrgust lainetust. Kaatri tippkiiruseks on 40 sõlme.

www.kalev.ee

Rapla meeste laul on Eesti parim

Meestelaulu seltsi korraldatud ansambli võistlulmisel Viljandis sai esimese preemia Rapla laulustudio meesrio Tohohh.

Nõudlikku žüriid, kuhu kuulusid tuntud koorijuhid Hirvo Surva, Riho Leppoja ja Jüri-Ruut Kangur, võluti tänase Eesti ilmahiti "Sa oled see, kes jääb" vaimuka seade ettekandmisega.

Samas grupis jagasid teist ja kolmandat kohta Kuressaare gümnaasiumi meesansambel JEPPS ja Paide gümnaasiumi trio.

Viljandis pärimusmuusika aidas 12. aprillil toimunud võistlulmisel osales kokku 13 poisteansamblit, 6 noormeeste ja 7 meesansamblit.

Nädaline

FOTO: ANTS TAMMIK

"Looduse aasta foto 2008" peauhind läks Raplasse

Pühapäeval Tallinna linnahallis toimunud "Looduse aasta foto 2008" auhinnatseremoonial sai peauhinna Rapla noor fotograaf.

Žürii esimehe Rein Marani sõnul osales võistlusel ligi 8000 fotot, millest lõpuüritusel auhinnati, märgiti ära või näidati valitud piltide hulgas kaheksa Rapla Vesiroosi gümnaasiumi õpilase või äsja lõpetanu pilte.

"Looduse aasta foto 2008" kogu võistluse peauhinna Grand Prix võitis Ants Tammik, Rapla Vesiroosi gümnaasiumi 10. klassi õpilane.

www.raplamaa.ee

Lühidalt

Valitsusliit toob säästueelarve Riigikogu ette

Rahandusminister on valitsusliidu eestseisuse koosolekul andnud ülevaate kokkuvõtteid ja koostamise seisust.

"Valitsusliidu eestseisus otsustas, et käpimisse peavad kõik ministeeriumid suhtuma ühtviisi vastutustundlikult ja 7-9% ulatuses tuleb kulud ka realselt kokku tõmmata. Praegu on just aeg, kui kokkuvõtteid ei tule mitte ainult rääkida, vaid seda tuleb ka tegudega tõestada," rääkis Reformierakonna fraktsiooni esimees Keit Pentus.

Valitsus on otsustanud, et säästueelarve kokku pannud valitsus esitab selle kohe ka Riigikogule. "Selguse saamine on praktiline mitmes mõttes. Riigikogu peaks jõudma negatiivse lisaelarve vastu võtta enne suvepuhkusele minekut," lisas Pentus.

Keit Pentuse sõnul otsustati valitsusliidu eestseisuses erand teha vaid kaitseministeeriumile. "Kaitsekulutuste osas oleme võtnud rahvusvahelise kohustuse, sellest lahitiitlemine võiks minna mitmes mõttes liiga kalliks. Kaitsekulutuste osakaal SKP-st väheneda ei tohi, sellega olid ka meie partnerid nõus."

Karin Kalda

Lasteaiakohad või Kalevipoe?

2009. aastani on veel aega, kuid järgmise aasta linnaeelarve koostamine on juba lahti läinud. Kuidas jaguneb Tallinnas raha olulisemate ja suuremate valdkondade vahel, peaks praeguseks suuresti juba paigas olema. "Teede-ehituse kõrval peaks Tallinn kindlasti palju rohkem panustama ka lasteaedadesse ja uute lasteaiakohtade loomisesse," arvas Riigikogus rahanduskomisjoni kuuluv Keit Pentus. "Sõnades on linnajuhid küll palju rääkinud sellest, et uusi lasteaia-kohti tuleb luua, aga olukord ise pole grammigi paremaks läinud. Järjekorrad lähevad aasta-aastalt ainult pikemaks, söimekohtade puudus pole kolme aastaga vähenenud." Keit Pentuse sõnul on linnaeelarve suurus mõne aastaga küll sisuliselt kahekordistunud, aga lasteaedadele suunatav raha püsib ikka samas suurusjärgus. "Kalevi-voja kuju merre panemine on küll vaimukas idee, aga selleks planeeritava 60 miljoni eest saaks ehitada kaks suurt lasteaeda või laiendada olemasolevaid eri linnaosades asuvaid lasteaedu 15 söimerühma võrra. Vastutustundlik linnavalitsus peaks kindlasti eelistama uusi lasteaia-kohti Kalevivoja kujule."

Kadri Penjam

Eesti tulumaksusüsteem jääb ettevõtjasõbralikuks

Riigikogu kinnitas tulumaksuseaduse muudatused, millega ettevõtete kasumi maksustamine muudeti Euroopa Liidu õigusaktidele vastavateks. Riigikogu rahanduskomisjoni esimees Jürgen Ligi kinnitab, et ettevõtjasõbralik tulumaksusüsteem jääb ka edaspidi Eesti eeliseks.

Juba aastaid on teada, et Eesti ettevõtete tulumaksusüsteemi muudetakse aastaks 2009. Aastaid on otsitud lahendusi, kuidas Eesti süsteemi eelised muutmisele siiski säilitada – investoritele ja majanduse arengule on see väga soodne. Nüüdseks on valik tehtud, nii et süsteemi eripära säilib, kuid vaieldavad kõrvaldatakse. Põhiline muudatus on tulumaksu maksimaalne lahtisidumine dividendist.

Aruandlus lihtsamaks

Jürgen Ligi kinnitusele tekitasid Euroopa Liidu nn ema- ja tütarettevõtte direktiivi tõlgendused kahtlusi meie ebatraditsioonilise maksustamise suhtes, kus tulumaksu kogutakse alles kasumi jaotamise korral, ja me andsime Euroopa Liiduga liitumise eel lubaduse probleemid kõrvaldada.

"Maksuperioodiks saab ettevõtete tulude maksustamisel edaspidi aasta, välja arvatud erisoodustused, mis on seotud palgaaruandega," sel-

Kokkuvõttes saame pikka-otsingute järel väga hea tulumaksulahenduse, mida eksperdid kiidavad, konkurendid aga kiruvad.

gitas Ligi. Dividendi maksustamisele liidetakse kingituste, annetuste, vastuvõtukulude ja ettevõtlusega miteseotud kuludega seotud tulumaks. Äriühingu tasemel maksustatakse ka likvideerimisjaotised, kapitali vähendamisel ning tagastamisel/tagasiostmisel saadud tulu.

Juriidiliste etteheidete vältimiseks ning eelarvelünga vähendamiseks võetakse edaspidi kasutusele avansilised maksed. Nende suuruse aluseks on kolme eelmise aasta keskmise maksukohustus. 2009. aastal on ette nähtud 3 makset igaüks 25% sellest, edasi kaks (1/3) ja lisaks 1 lõplik (vt lisa).

"See tundub esmapilgul ebameeldiv, kuid saab osaks arvestuslikult vaid 10% ettevõttest, vähendab aruandlust ning lükkab maksukohustust veelgi edasi. Alla 30 000 krooni avansimaks ei pea maksma, samuti saab juhul, kui eelmiste aastatega võrreldes on olukord halvenenud või dividendiplaani pole, maksuametiga avansist vabanemise üle kokku leppida," rääkis Riigikogu rahanduskomisjoni esimees.

Topeltmaksustamine kaob

Kaob kuni 15% osalusega mitteresidendi topeltmaksustamine. Ühtlustatakse ettevõtte ja mitteresidentist püsiva tegevuskoha maksustamist. Väiksemaid muutusi on veel. Endiselt ei teki maksukohustus kasumi tekkel, vaid seoses selle jagamisega. Rahvusvahelistel ettevõtetel kaob ära mitu topeltmaksustamise võimalust. Suletakse võimalus kasutada maksu-auguna ettevõtte likvideerimist. Mitteresidentide makstud litsentsitasudelt ei peeta enam maksu kinni.

"Kokkuvõttes saame pikkade otsingute järel väga hea tulumaksulahenduse, mida eksperdid kiidavad, konkurendid aga kiruvad," lausis Jürgen Ligi kavandatavade maksumuudatusi kommenteerides.

Karin Kalda

Jürgen Ligi: Eesti tulumaksusüsteem on pälvitud järgijaid.

Puust ja punaselt

majandusaasta on kalendriaasta

rida	kuupäev	makse/maks	summa	maksumäär
1	10.03.2009	2009 arvatud I avansiline makse	1/4 2006, 2007, 2008 keskmisest maksustatavast summast	20%
2	10.07.2009	2009 arvatud II avansiline makse	1/4 2006, 2007, 2008 keskmisest maksustatavast summast	20%
3	10.10.2009	2009 arvatud III avansiline makse	1/4 2006, 2007, 2008 keskmisest maksustatavast summast	20%
4	10.03.2010	2009 arvatud IV avansiline makse	1/4 2006, 2007, 2008 keskmisest maksustatavast summast	20%
5	1.07.2010	2009.a.tulumaks	lõplik 2009.a maksu tasumine/ tagastamine (arvesse võetakse üksnes 2009 a tasutud avansse)	20%
6	10.10.2010	2010 arvatud I avansiline makse	1/3 2007, 2008, 2009 keskmisest maksustatavast summast	19%
7	10.03.2011	2010 arvatud II avansiline makse	1/3 2007, 2008, 2009 keskmisest maksustatavast summast	19%
8	1.07.2011	2010.a.tulumaks	lõplik 2010 a maksu tasumine/ tagastamine (arvesse võetakse üksnes 2010 a tasutud avansse)	19%
9	10.10.2011	2011 arvatud I avansiline makse	1/3 2008, 2009, 2010 keskmisest maksustatavast summast	18%
10	10.03.2012	2011 arvatud II avansiline makse	1/3 2008, 2009, 2010 keskmisest maksustatavast summast	18%
11	1.07.2012	2010.a.tulumaks	lõplik 2011 a maksu tasumine/ tagastamine (arvesse võetakse üksnes 2011 a tasutud avansse)	18%
12	10.10.2012	2012 arvatud I avansiline makse	1/3 2009, 2010, 2011 keskmisest maksustatavast summast	18%

tulumaks 2009.a kohta
tulumaks 2010.a kohta
tulumaks 2011.a kohta
tulumaks 2012.a kohta

kalendriaasta
maksustatava summa arvutus sisaldab uue süsteemi järgi arvatud vastava aasta lõpliku maksustatavat summat

Riigikogu liikmete arv võib väheneda

Riigikogu fraktsioonid arutasid märtsis parlamendireformi, mille eesmärk on muuta parlamenditöö tõhusamaks.

Väljapakutud reform põhineb kolmel sambal. Esiteks sarnaste vastutusvaldkondadega Riigikogu alaliste komisjonide töö tõhusamaks muutmine komisjonide liitmise läbi.

Hinnanguliselt saaks liita majandus- ja maaelukomisjoni, riigikaitse- ja väliskomisjoni ning põhiseadus- ja õiguskomisjoni. Ülejäänud komisjonid (rahanduskomisjon, ka haridusvaldkonda kattev kultuurikomisjon, keskkonnakomisjon ning sotsiaalkomisjon) jätkaksid praegustel alustel.

Soome eeskujul võiksid valitsuse liikmed samaaegselt olla ka parla-

Vaade Riigikogu saali.

mendi liikmed ning kuuluda sarnaselt ülejäänud parlamendi liikmetega fraktsioonidesse. Teisisõnu saaks ministriks edaspidi vaid rahva mandaadiga parlamenti valitu.

Kolmandaks võiks parlamendiliikmete arvu vähendada 81 saadikuni: Riigikogu liikmeid jääb 69, neile lisandub 12 ministrit. Parlamendiliikmete arvu vähendamise esmaseks eelduseks on esimeses punktis toodud alaliste komisjonide liitmine, funktsioonide ümbervaatamine ning nende arvu vähenemine, sest komisjoni töö- ja kriitikavõimele tagamiseks on tarvilik teatud minimaalne saadikute arv.

Reformi läbiviimine eeldab põhiseaduse muutmist. Uue korra kohaselt valitaks esimene Riigikogu aastal 2011.

Pensionid on taas tõusnud

1. aprillil täitusid kolmandiku Eesti elanike ootused, kui suurenesid ligi 380 000 pensionäri sissetulekud.

Madalad pensionid on olnud läbi aastate üks riigi suurimaid muresid. Olukord, kus meie eakate igakuine sissetulek kasvas vaid killukese haaval, ei olnud selgelt vastuvõetav. Aasta tagasi leppis valitsus üksmeelselt kokku, et nelja aastaga peavad pensionid kahekordistuma.

Pensionitõusu tagab tugev majandus

Eesti majanduse edu on taganud paljudele pensionäridele kasvu, kuid tõus ei ole piisavalt peegeldunud pensionites. Seda ei võimaldanud ka kehtinud pensionite indekseerimise süsteem, sest pensioniindeks arvestati seni võrdset pooleks tarbijahinnaindeksi kasvust ning sotsiaalmaksu laekumisest. Süsteemi muudeti, kuna olukord polnud rahuldav.

Selle aasta 1. aprillist hakkas kehtima uus pensionite indekseerimise süsteem. See tähendab, et 80% ulatuses sõltub pensionite arvestamise indeks laekunud sotsiaalmaksust ehk sellest, kui palju on palgad tõusnud. 20% sõltub tarbijahinnaindeksi kasvust. Nüüdsest astub pensionite jätkuv tõus ühtsemat sammu palgade kasvuga riigis. Samuti suureneb edaspidi senisest rohkem pensioni baasosa. See on ainuke osa pensionist, mis on kõigile pensionisaajatele võrdne. Nii tõusevad ka kõige madalamad pensionid.

Sotsiaalminister Maret Maripuu: "Aktiivsed ja ettevõtlikud eakad on Eesti ühiskonna rikkus. Nagu iga laps ja lapselaps vajab vanavanema nõu ja eeskju, nii vajab ka ühiskond vanema põlvkonna tarkust. Usun, et pen-

Pensionite uued suurused		
	Enne	Alates 1. aprillist
Rahvapension	1573	1913
Pensioni baasosa	1373	1670
Pensioni aastahinne	54	65
Vanaduspension (staaži 15 aastat)	2190	2675
Vanaduspension (staaži 30 aastat)	3006	3650
Vanaduspension (staaži 40 aastat)	3551	4300
Vanaduspension (staaži 44 aastat)	3769	4560

sionite jätkuv tõus suurendab meie eakate kindlustunnet ja soovi ühiskonna elus aktiivselt kaasa tegutseda."

Sotsiaalmaksu laekus mõõdund aastal 25,34% võrra rohkem kui 2006.

aastal. Tarbijahinnaindeks kasvas eelmisel aastal 6,6% võrra.

Maksuvaba tulu suureneb

Maksuvaba tulu suurus on 2008. aastal 27 000 krooni ehk 2250 krooni kuus.

Pensionipõlves jääb ajalehtede lugemiseks rohkem aega.

Sellele lisaks on pensionäridele ette nähtud täiendav, 36 000 krooni aastas ehk 3000 krooni kuus, maksuvaba tulu. Järelikult on 2008. aastal mittetöötava pensionäri kuni 5250-kroonine pension tulumaksuvaba. Ainult seda summat ületav osa maksustatakse 21%lise tulumaksuga. Maksuvaba tulu on 2009. aastal 2500 ja 2010. aastal 2750 krooni kuus ja tulumaksu määr väheneb igal aastal 1 protsendi võrra, olles aastal 2011 vaid 18%.

Reimo Nebokat

[LUGEJA KÜSIB]

Taavi Rõivas: Pensionikasv jätkub

Neli korduma kippuvat küsimust. Vastab Riigikogu liige Taavi Rõivas.

Riigikogu muutis 1. aprillist pensionide arvutamise korda, mida tähendab see pensionäride jaoks?

Seadustati pensionide kiirem kasv. Iga aasta 1. aprillini kasvab pension maksimaalsel võimalikul (loe: riigile maksimaalselt jõukohasel) määral. Käesoleva aasta kasv on keskmiselt 22% – baasosa kasvab natuke rohkem, aastahinne natuke vähem.

Pensioni baasosa on nüüdsest 1670 krooni ja aastahinne täpselt 65 krooni. 44aastase staaži juures on pensioni suuruseks 4560 krooni.

Kui suure osa sellest kasvust sööb ära inflatsioon ehk elukalliduse tõus?

Kõige negatiivsema ennustuse järgi

on 2008. aasta inflatsioon 9% – lihtne teha 22%-9% ütleb, et iga pensionäri ostujõud kasvab 13% võrra. Järgmisel aastal kasvavad hinnad 5,4% ning pensionitõusu mõju pensionäride ostujõule on suurem.

Usun siiski, et suvine prognoos on optimistlikum ning inflatsioon ka mõnevõrra väiksem. Ka Euroopa Komisjon, Rahvusvaheline Valuutafond ja mitmed pangad on rahandusministeriumist optimistlikumad. Riik peab alati arvestama kõige negatiivsema stsenaariumiga ning seda rahandusministerium ka teeb. Olles valmis halvima, ei jää me häta ka siis, kui tegelikkus on ilusam.

Kas paralleelselt pensioniga tõuseb ka tulumaksuvaba määr?

Loomulikult. Riigikogus valitseb konsensus küsimuses, et vanaduspension peab olema maksuvaba.

Taavi Rõivas kinnitab, et pensionitõus on seadusega paigas.

Uus majandusprognoos viitab võimalusele, et riigielarve tulud ei laeku oodatud ulatuses. Mil määral mõjutab see pensionide suurust?

Isegi kui ennustus alalaekumisest vastab tõele, siis pensionid jäävad varem kavandatud tasemele. Pensionitõus

on seadusega paigas ning seda ei muudeta.

Küsi lisa:

Taavi Rõivas
511 9799
taavi@reform.ee
www.taaviroivas.ee

Lissaboni lepe hoiab ELi tugevana

Riigikogu on heaks kiitmas Lissaboni lepet, mis muudab Euroopa Liidusisesed asjatoimetused efektiivsemaks ja nüüdisaegsemaks. Kehtib ju praegu veel hulk kordi, mis töötati välja kuue liikmeka organisatsioonile, kuid 27 ja võimalik, et mõne aasta pärast rohkem kui 30 liikmeka organisatsioonile enam hästi ei sobi. Seetõttu võtaks Lissaboni lepe argumendi ära neilt ELi edasise laiendamise vastastelt, kes on seni pugenud ettekäände taha, et EL pole rohkemateks liikmeteks organisatsiooniliselt valmis.

Ühehäälsus on oluline

Mida siis Lissaboni leping võrreldes praeguse olukorraga muudab? Esimajoones võimaldab see suurendada Euroopa Komisjoni, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Parlamendi tegevuse tõhusust. Nii laiendab leping nende valdkondade arvu, kus otsuste vastuvõtmiseks pole vaja konsensust, näiteks võitlus kliimamuutustega, energiaturvalisus, humanitaarabi eraldamine. Neis ja veel ligi 40 valdkonnas saab otsuseid teha edaspidi kvalifitseeritud hääleteenamusega ehk seda peab toetama 55% liikmesriikidest, kes esindavad vähemalt 65% Euroopa Liidu elanikest. Et vältida olukorda, kus mõned kõige suurema elanikearvuga liikmesriigid saaksid tõkestada otsuste vastuvõtmist, on ette nähtud, et blokeeriva vähemuse peavad moodustama vähemalt neli liikmesriiki. Ühehäälsuse nõue jääb aga jätkuvalt kehtima maksu-, välispoliitika-, kaitse- ja sotsiaalkaitse küsimustes. See uus süsteem jõustuks 2014. aastaks.

Välispoliitika ühtsemaks

Üks olulisemaid ELi ülesandeid on Euroopa huvide ja väärtuste edendamine maailmas ning selleks on vaja võimalikult ühtset välis- ja julgeolekupoliitikat. Lissaboni lepe tugevdab seda ELi välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ametikoha loomisega, kes on ühtlasi ka Euroopa Komisjoni asepresident, ning ELi välisministrite loomisega. Välispoliitika kõrge esindaja ülesanne on ELi ühise välis- ja julgeolekupoliitika juhtimine ning temast saab ELi välisministrite nõukogu esistuja.

Euroopa turvalisust suurendab Lissaboni lepe solidaarsusklausliga, mille kohaselt on liikmesriigid kohustatud andma abi kõigi enda käsituses olevate vahenditega teisele liikmesriigile, kes langeb oma territooriumil relvastatud kallaletungi ohvriks, teda tabab terrorirünnak, juhtub loodusõnnetus või inimtegevusest põhjustatud õnnetus.

Ka pärast Lissaboni leppe jõustumist jääb Euroopa Liit riikide liiduks ega muutu liitriigiks ning Lissaboni lepe peaks meeldima ka euroskeptikutele, sest esmakordselt reguleeritakse ELi aluslepinguga vabatahtlikku ELi väljaastumist ehk iga liikmesriik võib otsustada oma põhiseadusest tulenevate nõuete kohaselt ELi välja astuda.

Urmas Paet,
välisminister

Keila heakorraldus

15. aprillil algas Keila linna heakorraldus ning avaüritusel istutati Luha tänava äärde 50 Sahhalini kirssi.

Lisaks on heakorraldus planeeritud: kändude freesimine, bussipaviljonide akende pesu, pargipinkide värvimine, laululava pinkide parandus, korrastada mänguväljakud ja vahetada seal liiv ning korrastada kemmerg jaama juures.

Mais on kavas korraldada ka vanamööbliring – ära saab anda seismajäänud kappe, diivaneid, voodid, riuleid ning suurjätmeid (wepotid, elektroonika – külmikud, televiisorid).

Linnavalitsuse järgmise istungi päevakorra projektis on konkursi "Kodud kauniks" välja kuulutamise.

Heakorraldus ürituste kava:

31.03-8.04 puude pügamine

Keskväljakul ja keskpargis

7.04-18.04 Eesti Raudtee territooriumi koristus ja võsaraie

15.04 heakorraldus ametlik avamine. Luha tn äärde istutati 50 Sahhalini kirsipuud ja keskringidele nartsissid

15.04-30.04 okstevedu (eelregistreerimisega)

16.04-18.04 Keila Ühisgümnaasiumi koristustalgud

19.04 fraktsiooni Tasakaal võsaraie Jõepargis

22.04 reforminoorte koristusaktioon mitmel pool Keilas

23.04 Miki lasteaija heakorraldus. Kavas on õueala koristus, sügiseste lehtede äravedu, õunapuude lõikus, okste äravedu, õueala mänguasjadele turvatsooni tegemine, liivakastidest vana liiva vahetamine, majahoidja koristab Jaama tänava lasteaija poole tänavaosa kuni Haapsalu mnt-ni.

23.04 Vikerkaare talgute päev

23.04 Sipsiku koristustalgud

28.04-9.05 Vanamööbliring (eelregistreerimine)

29.04 SOS Lasteküla talgud

2.05 Algkooli koristuspäev enda territooriumil ja laululaval

2.05 Keila Linnavalitsuse koristustalgud

2.05 Keila Gümnaasiumi suur koristuskampaania Teeme ära 2008 raames

3.05 Teeme ära 2008 üleriigiline koristusaktioon

3.05 Reformierakonna koristustalgud tervise- ja suusaradadel, Mäni-pargis võsaraie

3.05 Pensionäride Ühenduse koristuspäev

15.05 Linnavalitsuse ja volikogu liikmetega linna ülevaatamine

Mai - Kodud Kauniks 2008

Mai - august aiad-piirded korda!

Mai - lilleamploid võorasemadega Keskväljakule, lillekastidesse suvelilede istutamine

Mai - loodeosa mänguväljak-jäätmaa koristamine (loodeosa inimesed)

Mai - korteriühistutele ettepanek värvida turnipuud

www.kalev.ee

Jõelähtme väärrib küllastamist, soovitatavalt jalgrattaga

Endine Jõelähtme vallavanem Andrus Umboja selgitab, miks peaks just Jõelähtmele puhkama ja kvaliteetselt vaba aega nautima minema.

Igal kohalikul omavalitsusel on oma väiksemad või suuremad "nokiad", ainult neile omased kohad või tegevused, mille üle ollakse uhked ning mis tagavad laiema tunnetuse. Jõelähtme vald on selliste objektide osas üks väga rikas ja suurte arengueeldustega vald. Siin asub riigi suurim, 74 km² hõlmav Rebala muinsuskaitseala oma ühtede vanimate ja esinduslikemate kivikalmetega, Eestimaa ühe vanima kirikuga Jõelähtme külas ning isegi Tallinna linnast pea viiskümmend aastat vanemaks arvatava Saha kabeliga.

Kaunis loodus

Looduslikest vaatamisväärsustest on hinnatuim ja vast ka kõige tuntum Jõelähtme valla objekt üldse 7,8meetrise veelangemiskõrgusega Jägala juga, mis hoiab Eestis kõrgeima loodusliku joa tiitlit. Samuti asub siin objekte, mis varem palju pahandust põhjustanud nagu näiteks Maardu fosforiidikaevandus, mis aga oma ainulaadsuses suurt arengupotentsiaali omab. Seda rida objektidest võiks veel pikalt jätkata, kuid hoolimata üksikobjektide suuremast või vähemast tuntusest ei ole Jõelähtme vald, mis asub ju vahetult Tallinna külje all, just eriti tunnustatud turismisihtkoht. Seega on iga tegevus, mis kõike seda loetut kogumis tutvustada ning Jõelähtmet promoda suudaks, igati teretulnud.

Sportlik vald

2007. aasta kevadel astuti selleks kodanikuinitsiatiivi korras ning tollase vallavalitsuse abil üks väike, aga ajalooline samm. Nimelt toimus 2007. aasta 22. aprillil Jõelähtme I rattamaraton. Rattamaratoni eesmärgiks seati ühelt poolt rattasõidu kui ak-

Jõelähtme endine vallavanem Andrus Umboja avamas rattarallit.

tiivse vaba aja veetmise vormi propageerimine ning teisest küljest sooviti samaaegselt tutvustada valla ter-

Mis saab sellise kogemuse varalt olla rattasõbrale parim uudis kui kuulutus, et sel kevadel läheb üritus kordamisele.

ritooriumil olevaid ajaloolisi ja looduslike vaatamisväärsusi. Propageerime vahetult Tallinna külje all

asuvat Jõelähtmet kui looduspühkuseks ideaalselt sobivat paika. Rattamaratoni rada läbis pea kõiki neid eelmainitud Jõelähtme "nokiad" ja palju teisi atraktiivseid ja vaid Jõelähtmele omaseid paiku. Ka minul oli võimalus sellest üritusest osa võtta koos 266 teise rattasõbraga. Elamus oli muidugi mainimist vääri, isegi võistlusest osavõtnud rattaprofid, rääkimata pühapäevaseõitjatest, hindasid Jõelähtme maastikke ja mitmekesisest võistlusrada väga kõrgelt. Loodetavasti innustas see kogemus nii mõndagi rattasõpra Jõelähtme

maastikke taas küllastama.

Mis saab sellise kogemuse varalt olla rattasõbrale parim uudis kui kuulutus, et sel kevadel läheb üritus kordamisele ning aset leiab Jõelähtme II rattamaraton. Ajalehe ilmumise hetkeks on II Jõelähtme rattamaraton just värskest läbitud. Usun, et see toimus sama edukalt ja veelgi rahvarohkemalt kui esimesel aastal. Juhul, kui sinul jäi veel seekord üritusele tulemata, siis loodetavasti kohtume Jõelähtme maastikel hiljemalt 2009. aasta kevadel toimival III rattamaratonil. **ETI**

Tuumajaama idee tasub kaalumist

Riigikogu liige ja varem korduvalt ministriametit pidanud Harri Õunapuu on veendunud, et Eesti energiajulgeoleku tagamisest rääkides on üks lahendus, mida kindlasti arutada, oma tuumajaama rajamine.

Odav põlevkivist toodetud elekter tuleb lähiaastatel unustada. Põlevkivivarud lubavad meil mõistliku kasutamise korral toota elektrit veel 20-40 aastat, see on piisav aeg selleks, et võtta kasutusele elektrienergia teised tootmisvõimalused.

Õunapuu sõnul mõjutavad Eesti elektritootmist Euroopa Komisjoni

poolt väljakäidud kliimakava eesmärgid aastaks 2020. Kasvuhoonegaaside emissiooni vähendamine 20% võrra nagu soovitakse, sunnib heitainete kvooti ostma EL turult. "Juba tänavu peab Eesti Energia ostma kuni 500 miljoni krooni eest heitainete kvooti, et toota elektrit. Jaanuaris osteti kvooti 35 miljoni eest," selgitab poliitik.

Õunapuu meenutab, et juba järgmise aasta lõpuks tuleb sulgeda lõvi-osa Leedu elektritarbimist kattev Ignalina tuumajaam. "Meie vanadele põlevkivikateldetele rakenduvate keskonnapiirangute tõttu langeb kasutusest välja samuti suurem osa tänasest võimsusest. Läti elektrivarustus on püsinud kolmandiku ulatuses impordil juba pikemat aega. Estlink me-

Iganenud tuumajaam Ignalinas suletakse järgmisel aastal.

rekaabli kaudu on meil olemas ühendus Põhjamaade elektrisüsteemiga, kuid olemasoleva ühenduse võimsus on napp, et katta Eesti, veel vähem Balti riikide vajadusi. Ka pole Soomel üleliigset elektrit, mida eksportida."

"Esimese sammuna peaks Riigikogu võtma vastu põhimõttelise seisukoha tuumaenergeetika osas. Nii soome olulise teema päevaliitikat lahti, võimaldame spetsialistidel teha professionaalset tööd ning toetame tõsiselt avalikku diskussiooni," selgitab Harri Õunapuu vajalikke samme lisades, et hiljuti valitsuse algatatud energiamajanduse arengukava koostamine aastani 2020 on sobiv koht võimaliku tuumajaama rajamise ettepanekute tegemiseks. **ETI**

FOTO: PRESSIFOTO

Loodetavasti säilitab Rapla haigla üldhaigla staatuse ja pakub arstiabi kõikidele maakonna elanikele.

Raplasse jäägu üldhaigla

Juba aastaid on räägitud sellest, et Rapla haigla muudetakse aastal 2010 kohalikuks haiglaks, mis tähendaks seda, et kaovad ära kirurgia ja psühhiaatria osakonnad ning ka uued ilmakodanikud ei näe ilmavalgust enam Rapla haiglas.

Rapla haigla on olnud maakonna üks visiitkaarte pikki aastaid. Tõestuseks sellele on fakt, et paljud naised ka väljastpoolt Raplamaan otsustavad oma lapse ilmale tuua just nimelt Raplas. Rapla haigla tugevaimaks märksõnaks on väga hea töö ja patsientide tänu. Plaan muuta haigla kohalikuks aga tekitab elanikes palju ebakindlust ja kaob ka turvatunne haigla suhtes. Rapla haiglas sünnib keskmiselt 280 last aastas.

Kohalikud on mures

Riigikogu liige Kalle Palling, kes on Reformierakonna Raplamaan piirkonna juht näeb suurt probleemi üldhaigla

staatuse võimalikus kaotamises. Ta loodab, et praegu ettevalmistamisel olev määrus pikendab üldhaigla staatust aastani 2015 ja kauemgi veel. Pikkemas perspektiivis peab säilima Rapla haigla üldhaiglana. "Kaugem eesmärk on see, et lahterdamine ära kaotada ja lubada haiglatel tegeleda sellega, mida nad tahavad ja millega on majanduslikult kasulik tegeleda," sõnas Palling. Oluline on säilitada turvatunne inimestes!

Haiglad pole leppinud

"Enamik haiglaid laiutavad täna käsi, kuna pole arste võtta ja seega oleks neil isegi lihtsam, kui haiglad muutuksid kohalikeks haiglateks," tunnistab Palling. Samas usub mees, et kui on olemas pädev personal ning vajadus kirurgia- ja sünnitusosakondade järgi, peaks need ka haiglas olema. "Kohalike elanike seas tekkis lausa paanika, kui kuuldi, et Rapla haiglas poleks kahe aasta pärast enam võimalik lapsi ilmale tuua," on Pallingu sõnul inimesed sellist uudist kuuldus enamasti üsna šokeeritud olnud.

Vaid kohalikeks muutumine oleks rõhuv arstikonnale, kuna siis oleks selged piirid ees, mida saab teha ja mida mitte. "Noored ja hästi haritud ars-

tid tahaksid endast võimalikult palju anda ja võimeid proovile panna, aga kohalikus haiglas pole seda näiteks kirurgia poole pealt võimalik teha," tunnistab Palling. Üldine haiglavõrgu arengukava ja haiglate oma arengukavade puhul on praegugi segadus, sest haiglad ei ole leppinud kohalikeks haiglateks ümbernimetamisega.

"Järgmisel aastal hakatakse välja töötama uut üldist haiglavõrgu arengukava, mis peaks nägema asju ette kaugemale, kui 10 aastat," näeb Palling siiski asjade paranemist. Rapla

Kohalike elanike seas tekkis lausa paanika, kui kuuldi, et Rapla haiglas poleks kahe aasta pärast enam võimalik lapsi ilmale tuua.

haiglagala on rahul ka haigekassa, kes näeb, et haiglas on tasemel spetsialistid, kaasaegne aparatuur, toimiv koostöö lähimate regionaalhaiglatega, remonditud ruumid ja omavalitsuste igakülgne toetus.

Palling usub, et Rapla lähedus Tallinnale ei peaks tähendama seda, et

Rapla elanikke peaks ravitama Tallinnas juhul, kui maakonnakeskuse haigla kohalikuks haiglaks muutub.

Haiglad või hooldekodud?

Kui peakski juhtuma nii, et Rapla haigla kohalikuks haiglaks nimetatakse, hakatakse haiglas tegema ilmselt vaid väiksemaid protseduure ja keskendutakse rohkem haigete hooldamisele, mitte intensiivravile. "Väga suurel määral lisanduks hooldekohti. Kuna vanema elanikkonna arv kasvab suure hoo, siis suureneb ka vajadus hooldust vajavate haigete voodikohtadele," sõnas Palling.

Siin aga tekivad uued küsimused. Kas inimeste ja haigete hooldamisega peaks tegelema haigla või selleks spetsiaalselt loodud hooldekoht? "Kas need peaks olema sotsiaalministeeriumi ja omavalitsuse rahastamisel või võiks olla kaasatud ka erakapital. Täna toimivad mõlemad variandid Eestis hästi," sõnab Palling, kes mõnab, et erakapitalil põhinevad hooldekodud on tunduvalt kallimad. Reformierakonna ideoloogia on piirata võimalikult vähe haiglate otsustusõigust ja lubada neil oma eelarve piires pakkuda just neid teenuseid, milleks haiglatel võimalus on. **ET**

Lühidalt

Puhkealast ähvardab saada liivakarjäär

Tallinna halduskohtu otsuse järgi tuleb Kuusalu inimeste puhkealal suures määris lubada liiva kaevandada.

Aleviku tagant algavale metsaale kohaliku tähtsusega Rehaste maastikukaitseala loomine oli reaktsioon sellele, kui kohalik liivakaevandaja Kiuu Soon taotles 2005. aastal kaevandamisluba.

"Sellele kaevandusele polnud enam võimalik kätt ette panna, aga tahtsime ennetada järgmist, et määritult päästa," ütles Kuusalus elav metsaspetsialist Külli Rahu.

FOTO: SCANPIX

Samale alale kaevandamisluba taotlenud OÜ Ronette vaidlustas Kuusalu vallavolikogu otsuse ning Tallinna halduskohus 20. märtsil selle soovi ka rahuldada, leides, et volikogu pole 465 ha suuruse kaitseala loomist piisavalt põhjendanud.

"Tõenäoliselt kaebame halduskohtu otsuse edasi," ütles volikogu esimees Tõnu Tamm.

Maaleht

Rannamõisa pargist saab ajaveetmiskoht

Tabasalust kaks kilomeetrit läände jääv räämas Rannamõisa park kavatsatakse korda teha ning mõisa paekivist tallihooned kujundada huvikeskuseks, kontserdimajaks ja muuseumiks.

Harku vald sai pargi aastaid tagasi kaitseministeeriumilt ja sellest ajast on õhus olnud küsimus, kuidas käest lastud ohtlike puudega võpsikut ning igivanu paekivihooned ja -aedu oleks võimalik korda teha.

Ühte neist tuleb noortemaja, kuhu saaks üles seada klaasisulatus- ja keraamikaahjud ning sepikoja.

Paekivimajadest kõige suurem on plaanis korrastada suureks saaliks.

Osa ala võtaks tulevikus enda alla veel muuseum ning osa läheks rendile MTÜle Tabasalu Kultuuriselts.

EPL

Märjamaa hoolib keskkonnast

Märjamaa vallavolikogu otsustas hiljuti moodustada keskkonnakomisjoni, sest keskkonnaküsimused nagu jäätmemajandus, maardlate ja planeeringutega seonduv on kujunenud üha olulisemaks.

Keskkonnakomisjoni esimees Sulev Mölder märkis, et esmajoones on komisjon selleks, et vaadata läbi ning anda seisukoht vallavalitsusest esitatud teemadele-probleemidele.

Kuueliikmelise komisjoni esimesel töökoosolekul käsitleti muude keskkonnaküsimuste kõrval keskkonnakomisjoni töökorraldust ja ASi Floccosa taotlust kaevandusloa muutmiseks.

Nädaline

Aegviidus kipub elamumaad nappima

Reformierakondlane Kalle-Eerik Morna räägib sellest, kuidas Aegviidu arengut pärsib maa-puudus, mis takistab inimestel endale krunte Aegviidu valda osta.

Aegviidu vald laiub 12 ruutkilomeetrit ja elanikke on umbes 910. Kool, kirik ja võib öelda, et ka kõrts on olemas – nii nagu peab. Kuidas aga kulgeb elu vallas?

Valla piirideks jäid endised Aegviidu alevi piirid ja kahe valla piir jookseb läbi alevi serval olevate majapidamiste ja seda muuta ei ole olnud võimalik, kuna kõik vallad ta-

Kalle-Eerik Morna

FOTO: MARTIN MILEIKO

havad saada maksuraha, millest elada. Loogika ja mõistuspärasus ei mängi siin erilist rolli.

Drastilisem näide tuleb mõne aasta tagusest vabade maade riigi reservi arvamisest. Aegviidu kaotas sellega üle kümne pere ja seda minu arvates täiesti küünilise saatelausega: "Kohalikud omavalitsused võivad hakata maaga hangeldama."

Mis riigimaadega juhtunud on, seda on viimasel ajal palju kuulda olnud ja pange tähele – mitte kohalike omavalitsuste käe läbi. Kahjuks on see kohaliku hangeldamise kartus ilmselt ka praegu veel keskkonnaministeeriumis nii kindlalt sees nagu vamm vanas majas, sest ega muidu poleks seda teemat küsimu-

seni ministri intervjuus puudutatud.

Lähtudes kõigest eespool olnust, on Aegviidu arengu üheks piirajaks maa. Ilma maata selle väikese lapi peale enam kodusid ei raja, inimesi ei lisandu ja elu ei arene.

Teadjamat inimesed ütlevad nüüd kohe, et Harjumaal on sadu maju ja krunte müümata, miks veel juurde teha. Aga kas on keegi analüüsinud, miks on müügiga raskusi? Kas asi on ainult selles, et inimestel napib vahendeid? Kaldun arvama, et probleem on ka asukohas, planeeringus jms. Võib-olla inimesed ikkagi valivad rohkem, kuhu kodu rajada – kas keset põlde või metsa vahele. **ET**

